

Udskriftsdato: lørdag den 13. juni 2026

KEN nr 9398 af 15/10/1999 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse A-18-99 om kontanthjælp - rådighed - sygemelding - lægeerklæring

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 200214-99

Ankestyrelsens principafgørelse A-18-99 om kontanthjælp - rådighed - sygemelding - lægeerklæring

Resume:

Kommunen var ikke berettiget til at standse udbetalingen af kontanthjælp til ansøger, der var sygemeldt og derfor ikke havde pligt til at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, og dermed heller ikke pligt til at deltage i aktivering.

Der blev ved afgørelsen lagt vægt på de foreliggende lægeerklæringer fra egen læge, hvorefter ansøger var fuldt sygemeldt.

Ankestyrelsen fandt imidlertid, at kommunen gennem indhentelse af yderligere lægelige oplysninger, eventuelt gennem speciallægeundersøgelse, efter en konkret vurdering ikke ville have været afskåret fra at tilsidesætte egen læges vurdering af ansøgers helbredstilstand og dermed hans rådighedsfritagelse.

Love:

Lov om aktiv socialpolitik - lovbekendtgørelse nr. 707 af 29. september 1998 - § 13, stk. 1, § 13, stk. 3 nr. 1 og § 16

Lov om aktiv socialpolitik - lovbekendtgørelse nr. 1460 af 12. december 2007 - § 13, stk. 1, § 13, stk. 3 og § 13, stk. 4

Sagsfremstilling:

Ansøger søgte i september 1997 kontanthjælp, fordi han på grund af sygemelding ikke havde kunnet genoptage sit arbejde den 1. august 1998.

Ansøger boede med sin samlever og et fællesbarn på samleverens gård.

Parret ønskede at drive gården som zoologisk have eller besøgs gård for børnehaver og skoler. I forbindelse med en besigtigelse af gården i december 1997 bemærkede teknisk forvaltning, at ansøger deltog i gårdens drift.

Ved opfølgning i januar måned 1998 oplyste ansøger, at han stadig var sygemeldt. Han havde det stadig psykisk dårligt. Han havde endvidere fået konstateret en knoglesygdom i benene, der lejlighedsvis medførte gangbesvær.

Egen læge udstedte erklæring på, at ansøger stadig var sygemeldt. Der havde ikke kunnet findes nogen årsag til hans smerter.

Ifølge egen læge var der i september 1998 stadig ikke nogen sikker opfattelse af, hvad ansøgers smertetilstand skyldtes. Ansøger var derfor henvist til fysiurg, der heller ikke kunne sige noget sikkert om ansøgers tilstand. I februar måned 1999 besluttede kommunen, at ansøger skulle deltage i aktivering i form af aktiveringstilbud, herunder kurser, der tog hensyn til hans sygdom.

Ansøger afviste at deltage i nogen form for aktivering, så længe han var sygemeldt. Kommunen vurderede herefter, at ansøger ikke længere stod til rådighed for arbejdsmarkedet. På den baggrund besluttede kommunen at standse udbetalingen af kontanthjælp til ansøger. Det sociale nævn fandt, at kommunen ikke havde været berettiget til at stoppe ansøgers kontanthjælp.

Nævnet lagde ved afgørelsen vægt på, at det af lægeerklæringer fra ansøgers læge fremgik, at han var fuldt uarbejdsdygtig, og at der i øvrigt ikke i sagen forelå lægelige oplysninger, som afkræftede dette. Der forelå således ikke nærmere oplysninger om hans legemlige eller psykiske helbredstilstand til belysning af om han var arbejdsdygtig.

Nævnet fandt ikke, at kommunen på det foreliggende grundlag kunne tilsidesætte egen læges vurdering.

Nævnet fandt derfor ikke, at kommunen kunne nægte at udbetale kontanthjælp, fordi ansøger afviste at tage imod aktivering.

Nævnet pålagde på denne baggrund kommunen at genoptage udbetalingen af kontanthjælp.

I klagen til Ankestyrelsen var det bl.a. anført, at ansøger helt afviste at drøfte mulighederne for at indgå i et "aktivt sygeforløb" i form af et skånsomt særligt individuelt tilrettelagt aktiveringsforløb eller forrevalideringsforløb i henhold til § 16 eller § 46 i lov om aktiv socialpolitik ud fra det princip, at han var sygemeldt.

Endvidere henvistes der til, at nævnet udelukkende lagde vægt på den lægelige uarbejdsdygtighedserklæring og ikke kommunens vurdering ud fra samtalen med ansøger, hvor der tydeligt vurderedes at være ressourcer, som trods sygdom kunne udnyttes i forhold til afklaring af fremtidig erhvervstilknytning.

Kommunen fandt ikke umiddelbart, at det var påkrævet at indhente lægelig udtalelse i forhold til, om ansøger ville kunne indgå i et aktivt sygeforløb, hvor der blev taget hensyn til hans legemlige smerter.

Der henvistes til, at sagen aldrig nåede at blive forelagt lægekonsulent omkring udtalelse om helbreds-mæssige begrænsninger i et forrevalideringsforløb, da ansøger nægtede at medvirke til noget som helst. Der henvistes til, at nævnet ikke havde lagt vægt på de mange undersøgelser, ansøger havde gennemgået, hvor der ikke blev fundet lægelig dokumentation for svær lægelig invalidering, der skulle være til hinder for udnyttelse af "resterhvervsevnen".

Det anførtes, at nævnet ikke havde lagt vægt på oplysningerne om, at ansøger bl.a. deltog i forskellige ting på samleverens gård samt på det forretningsmæssige område. Dette blev bl.a. dokumenteret ved omtale i dagspressen med billede af ansøger.

Lignende aktiviteter ville evt. kunne indgå i et forrevalideringsforløb.

Der henvistes endelig til, at der stilles krav om afklaring af fuldtidssygemeldte inden 52 uger ifølge sygedagpengeloven, hvorfor der i stor udstrækning iværksættes forrevalideringsforløb for de sygemeldte sideløbende med behandling m.v. Kommunen anså også denne regel for gældende i forhold til sygemeldte, der ikke var berettiget til sygedagpenge, men som modtog kontanthjælp.

Sagen blev behandlet i principielt møde til afklaring af, om en kommune i visse tilfælde kan tilbyde en ansøger aktivering med den virkning, at kontanthjælpen standses, når ansøger nægter at medvirke, og der foreligger en erklæring fra ansøgers læge, hvorefter pågældende er fuldt sygemeldt.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at kommunen ikke havde været berettiget til at standse kontanthjælpen til ansøger på det foreliggende grundlag.

Begrundelsen for afgørelsen var, at ansøger var sygemeldt. Han havde derfor ikke pligt til stå til rådighed for arbejdsmarkedet og således heller ikke pligt til at deltage i aktivering.

Ankestyrelsen lagde ved afgørelsen vægt på de foreliggende lægeerklæringer fra egen læge.

Ankestyrelsen fandt imidlertid, at kommunen gennem indhentelse af yderligere lægelige oplysninger, eventuelt gennem speciallægeundersøgelse, ikke ville have været afskåret fra at tilsidesætte egen læges vurdering af ansøgers helbredstilstand og dermed hans rådighedsfritagelse.

Det forhold, at kommunen gennem avisartikler, TV-udsendelser m.v. havde en begrundet formodning om, at ansøger ikke reelt havde været afskåret fra at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, var således ikke tilstrækkeligt til, at det kunne forlanges, at han deltog i aktivering, når der forelå en lægeerklæring, der gik ud på, at han var fuldt uarbejdsdygtig på grund af sygdom.

Ankestyrelsen tiltrådte således det sociale nævns afgørelse.